Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΞΑΕΤΙΑΣ 1946 - 1951

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 3ης σελίδος)

Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὸ Β΄ καὶ τελευταῖον μέρος τῆς ἐκθέσεως τοῦ κ. Γ. Πεσματζόγλου.

Γ΄ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Τὸ θέμα τῆς πιστοδοτήσεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἀπέκτησεν ἰδιαιτέραν ἐπικαιρότητα κατὰ τὸ δεύτερον ἑξάμηνον τοῦ 1950. Καὶ τοῦτο ἐξ ἀφορμῆς ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς Ἐκθέσεως Τζὸνς ἐπὶ τῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ τραπεζιτικοῦ συστήματος ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν ἀπόψεων τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς ἐπὶ τῶν κινδύνων, οἵτινες προέκυψαν διὰ τὴν οἰκονομικὴν τῆς Χώρας σταθερότητα, ἐκ τῆς διευρύνσεως τῆς χρηματοδοτήσεως τῆς οἰκονομίας καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ 1950. Κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἀπόψεις ἡσκήθη πληθωριστικὴ πιστωτικὴ πολιτικὴ καὶ ἰδία ἐμπορικὴ πιστωτικὴ πολιτική, ἥτις συνέτεινεν εἰς τὴν σημειωθεῖσαν νομισματικὴν ἀναταραχήν, διὰ τῆς δημιουργίας πλεοναζούσης ἀγοραστικῆς δυνάμεως, ἥτις ἐνίσχυσε τὴν ζήτησιν χρυσῶν λιρῶν καὶ τὴν κερδοσκοπικὴν ἀποθεματοποίησιν ἐμπορευμάτων. Αἱ ἀπόψεις αὗται εὗρον, ἐξ ἄλλου, ἀπήχησιν παρὰ τῇ Νομισματικῇ Ἐπιτροπῇ, ἥτις προέβη εἰς διαδοχικὰς περικοπὰς τῶν πιστώσεων κατὰ τοὺς τελευταίους ἰδίαις μήνας τοῦ 1950. Ἡ περικοπὴ τῶν πιστώσεων πρὸς τὴν οἰκονομίαν συνίστατο τόσον εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν ποσοστῶν χορηγήσεως διά τε τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον, ὅσον καὶ εἰς τὴν περιστολὴν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου χρηματοδοτήσεως. Ἐδημιουργεῖτο δὲ ἐκ τῶν ἐν λόγῳ περιορισμῶν ἡ ἐλπὶς ὅτι οἱ ἔμποροι εἰσαγωγεῖς, εἰς οὓς παρέχονται εὐρεῖα περιθώρια κερδῶν, θὰ περιήγοντο εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ αὐτοχρηματοδοτήσουν τὰς ὑπ' αὐτῶν πραγματοποιουμένας εἰσαγωγὰς διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως χρυσῶν λιρῶν,

Τόσον ἡ σημειωθεῖσα κατὰ τὸ ποσοστὸν 33,5% αὔξησις τῶν παρὰ Τραπέζαις καταθέσεων, ὅσον καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῆς πολιτικῆς ἀσφαλείας ἐν τῇ Χώρᾳ εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐπέτρεψαν τὴν ἐπὶ τῇ βάσει προγράμματος καθορισθέντος ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς σημαντικὴν διεύρυνσιν τῶν ὁρίων πιστοδοτήσεως τῆς οἰκονομίας. Ἐπέτρεψαν δηλαδὴ τὴν ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀπολύτου ἐκείνης συντηρητικότητος καὶ ἀντιπαραγωγικῆς αὐστηρότητος εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς, αἵτινες εἶχον ἐπιβληθῆ, ἴσως καθ' ὑπερβολήν, κατὰ τὰ πρὸ τοῦ 1950 ἔτη τῆς πολιτικῆς καὶ νομισματικῆς ἀνωμαλίας. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἀπομάκρυνσις κατὰ τὸ 1950 καθίσταται ὄχι μόνον ἐπωφελὴς ἀλλὰ καὶ ἀκίνδυνος, διότι ἐπεβάλλετο ἐκ τῆς πραγματικῆς ἀνάγκης ἱκανοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν, τὰς ὁποίας ἐδικαιολόγει ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἔκτασις τῆς ἀναπτυσσομένης οἰκονομικῆς δραστηριότητος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ καθυστερημένη ποσοτικὴ μορφὴ τὴν ὁποίαν ἐνεφάνιζεν ἡ ἀνάπτυξις τῆς πίστεως ἐν Ἑλλάδι συγκρινομένη πρὸς τὴν προπολεμικήν. Διότι πράγματι, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν δεικτῶν οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ τοῦ ὕψους τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ὑφίσταντο εὐρύταται πιστωτικαὶ περιθώρια μεταξὺ τῆς ἀναπτυσσομένης σήμερον βραχυπροθέσμου πίστεως, ἀνερχομένης εἰς τιμαριθμικὰς δραχμὰς τοῦ 1938 14.766 ἐκ καὶ τῆς προπολεμικῆς ἀνερχομένης εἰς 28.054,7 ἐκατ. τὴν 31.12.1939 (25.024 ἐκατ. ἀγοραστικὴς ἀξίας 1938).

Βεβαίως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι τὰ περιθώρια ταῦτα ἠδύναντο ἐξ ὁλοκλήρου νὰ πληρωθοῦν χωρὶς σοβαρωτάτας πληθωρικὰς συνεπείας, ἐφ' ὅσον ἡ ταχύτης τῆς κυκλοφορίας τοῦ χρήματος εἶναι πολὺ μεγαλυτέρα τῆς προπολεμικῆς, τὰ δὲ πιστοδοτικὰ μέσα δὲν προέρχονται μόνον, ὡς προπολεμικῶς, ἐξ ὑφισταμένης ἐν τῇ οἰκονομίᾳ ἀγοραστικῆς δυνάμεως. Εἶναι ἀναντίρρητον ὅμως, ὅτι ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις, κυριώτατα δὲ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θέλει ἐπιτευχθῇ ἡ ἄσκησις ἀποτελεσματικοῦ ποιοτικοῦ ἐλέγχου ἐν τῇ χορηγήσει τῶν πιστώσεων καὶ βασικῶν μέτρων ὀρθῆς κατευθύνσεως τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς, ἡ ἀπορροφητικότης τῆς οἰκονομίας εἰς πιστωτικὰ μέσα δύναται ἀκινδύνως νὰ αὐξηθῇ. Οὕτως ἄλλωστε ἐξηγεῖται ἡ κατὰ τὸ 1950 διεύρυνσις τῆς πιστοδοτήσεως πρὸς τὴν οἰκονομίαν ὄχι μόνον χωρὶς κανένα ἐπὶ κίνδυνον ἀντίκτυπον ἐπὶ τῶν τιμῶν, ἀλλὰ μὲ σαφῆ τὴν κάμψιν των, μέχρι τῆς ἐκρήξεως τῆς διεθνοῦς κρίσεως, ἥτις καὶ ἀνέτρεψε τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἀνεπτύσσετο καὶ ἱκανοποιεῖτο ἀκινδύνως ἡ ἀπορροφητικότης τῆς οἰκονομίας εἰς βραχυπροθέσμους πιστώσεις. Ἡ τοιαύτη ἀνατροπὴ καθίστα ἀναμφιβόλως ἀναγκαίαν τήν, μετὰ περισκέψεως καὶ κατόπιν ἐπιτάσεως καὶ συστηματοποιήσεως τῶν ποιοτικῶν ἐλέγχων καὶ παρακολουθήσεως, περαιτέρω χορήγησιν τῶν πιστώσεων. Οὐδαμῶς ὅμως προδικάζει τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἄσκοπον καὶ πολλαπλῶς ἐπιζήμιον, παραγωγικῶς ἀλλὰ καὶ νομισματικῶς ἐπιζήμιον περικοπήν, ἥτις ἐπεβλήθη κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περίοδον.

Διότι ἡ τοιαύτη πολιτικὴ τῶν πιστωτικῶν περιορισμῶν, ἥτις συστέλλει τὰς πρὸς ἄρδευσιν τῆς διψώσης διὰ κεφάλαια οἰκονομίας πιστώσεις, συτέλεῖ εἰς τὴν ἐπάνοδον τῶν δυσχερειῶν ἐκείνων τοῦ πιστωτικοῦ προβλήματος, αἵτινες ἐξεπήγαζον κυρίως ἐκ τῆς ὑφισταμένης μεγάλης δυσαναλογίας τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑγιοῦς παραγωγῆς εἰς βραχυπρόθεσμον πίστιν πρὸς τὰ ὑφιστάμενα διαθέσιμα. Καὶ ἐκ τῆς λόγω τῆς δυσαναλογίας ταύτης, προκυπτούσης ὑψώσεως τῆς τιμῆς τοῦ χρήματος, μὲ τὰς ἐκτὸς ὑψώσεως ταύτης ἀπορρεούσης διὰ τὴν οἰκονομίαν καὶ τὸ νόμισμα δυσμενεστάτας ἐπιδράσεις.

Τὸ ἀπαράδεκτον, πράγματι, ὕψος τοῦ ἐπιτοκίου ἐξακολουθεῖ νὰ ἀπατελῇ μίαν ἀπὸ τὰς νοσηροτέρας ἐκδηλώσεις τῆς οἰκονομίας. Αἱ συνθῆκαι τῆς πτωχότητος τῶν πραγματικῶν εἰσοδημάτων ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἡ μόνιμος κατάστασις δυσανανογίας μεταξὺ δυνατοτήτων προσφορᾶς καὶ ζητήσεως κεφαλαίων ἀντανακλῶνται εἰς τὰ δυσθεώρητα ὕψη τῶν ἰσχυόντων σήμερον ἐπιτοκίων. Δευτερογενεῖς ὅμως λόγοι ὡς:

α) ἡ ὑπερτροφία τοῦ τραπεζιτικοῦ ὀργανισμοῦ· β) ἡ ὑποχρέωσις τῶν Τραπεζῶν νὰ καταβάλλουν εἰς τὰς καταθέσεις, αἵτινες ἔχουν ἀναγκαστικὸν χαρακτῆρα, νόμιμον ἐπιτόκιον 5% ἐνῶ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου ἐπιτόκιον ὄψεως, ἂν ὑφίσταται, οὐδέποτε ὑπερβαίνει τὸ 1—1 1)2%· αὐτοί καὶ πρόσθετοί τινες λόγοι (τῆς γραφειοκρατικῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν Τραπεζῶν κλπ.) ἐπιφέρουν τὴν διατήρησιν τῆς τιμῆς καὶ αὐτοῦ τοῦ τραπεζικοῦ χρήματος εἰς τὸ ὑψηλὸν ἐπίπεδον τῶν 12—16%, τὸ ὁποῖον ἐν τούτοις, εἶναι ἀνεπαρκὲς ὅπως καλύψῃ τὰ ἔξοδα τῶν Τραπεζῶν.

Εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ προβλήματος τοῦ τόκου εἰσῆλθε καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐμπειρογνωμόνων ('Επιτροπὴ Τζὸνς κατὰ τὴν ἔρευναν τοῦ ὅλου τραπεζικοῦ θέματος καὶ εἰδικώτερον τοῦ ζητήματος τῶν καταθέσεων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. Ἡ 'Επιτροπὴ παραδέχεται μέν, ὅτι ἡ δυσάρεστος κατάστασις ὀφείλεται εἰς αἰτίας αἵτινες δὲν δύνανται νὰ διορθωθοῦν νομοθετικῶς, συνεπεία κυρίως τῆς σοβαρᾶς ἀνεπαρκείας τῆς ἀποταμιεύσεως, ἥτις δημιουργεῖ μόνιμον δέλεαρ προσφορᾶς μὴ ἐπιτρεπομένων ὑψηλῶν ἐπιτοκίων καὶ χρησιμοποιήσεως ἄλλων κινήτρων πρὸς καταθέτας. Ὑποστηρίζει ὅμως, ὅτι δύναται νὰ ἀμβλυνθῇ ἡ ηὐξημένη πρὸς τὰ ἄνω πίεσις ἐπὶ τοῦ συμπλέγματος τῶν τόκων καὶ νὰ ἐπιτευχθῇ μείωσις τῶν ἐπιτοκίων διὰ τῆς ἄλλας γῆς τοῦ ὑφισταμένου καθεστῶτος, διαθέσεως τῶν καταθέσεων Ν.Π.Δ.Δ., διὰ τὰς ὁποίας εἶχε καθαρισθῆ νομοθετικῶς, ὅπως συκγεντροῦνται παρὰ τῇ 'Εθνικῇ Τραπέζῃ μέχρι τέλους τοῦ 1950. Ὡς τοιαύτη ἀλλαγὴ ἐπροτάθη καὶ ἐγένετο καὶ νομοθετικῶς ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως ἡ συγκέντρωσις τῶν ἐν λόγω καταθέσεων εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς 'Ελλάδος καὶ ὑπὸ ταύτας, βάσει ὡρισμένων κριτηρίων, κατανομή των μεταξὺ ὅλων τῶν ἐν 'Ελλάδι Τραπεζῶν.

Κατὰ τὴν διανυομένην σήμερον περίοδον τῆς ψυχολογικῆς εὐαισθησίας της ὁ συντελεστικώτερος παράγων τῆς κατὰ τὸ δυνατὸν ἀποφυγῆς τῆς ἀσκουμένης ἀντιπλη θωρικῆς πολιτικῆς, εἶναι ἡ δημιουργία τῶν βασικῶν ἐκείνων ὅρων, οἵτινες θὰ διευκολύνουν τὰς συνθήκας ἀφθονωτέρας πιστοδοτήσεως ἄνευ υνμοισματικῶν περιπετειῶν. Τοῦτο μὲν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν γενικωτέρων ἐκείνων ἐλέγχων οἵτινες θὰ ἐξασφαλίζουν τὴν ἀπαραίτητον οἰκονομικὴν σταθερότητα, καθ' ὃν χρόνον ὁ τραπεζικὸς μηχανισμὸς θὰ εἶχε τὴν εὐχέρειαν νὰ αὐξήσῃ τὴν πιστωτικὴν κυκλοφορίαν εἰς δοσὴν ἔκτασιν ἀπαιτοῦν αἱ ἀνάγκαι τῆς χρηματοδοτήσεως. Τοῦτο δὲ διὰ τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς παρακολουθήσεως τῶν πιστώσεων, ἅτινα θὰ ἐξασφαλίζουν τὴν μεγαλυτέραν δυνατὴν παραγωγὴν ἀγαθῶν, δι' ὧν καλύπτωνται ἄμεσοι καταναλωτικαὶ καὶ δυνατότητες.

Ἡ δραστηριότης τῆς πιστωτικῆς μας πολιτικῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς σημερινῆς δυσαρέστου καταστάσεως τῆς οἰκονομίας θὰ ἦτο πολὺ μεγαλυτέρα ἂν ἐπετυγχάνετο ἡ ἄρσις ὅλων τῶν βασικῶν αἰτίων τῆς ὑφισταμένης κακῆς ὀργανώσεως τοῦ τραπεζικοῦ συστήματος.

Η ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀλληλένδετος πρὸς τὴν νομισματικὴν καὶ πιστωτικὴν πολιτικὴν εἶναι ἡ συναλλαγματικὴ πολιτική. Διότι ἡ σημερινὴ δυσμενὴς συναλλαγματικὴ θέσις τῆς χώρας, ἀποτελεῖ ἀσταθὲς ὑπόβαθρον τῆς ἀξίας τῆς νομισματικῆς μας μονάδος, ἐκφραζομένης ἔναντι τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ καὶ ἔναντι τῶν ξένων νομισμάτων.

Βασικὴ ἐπιδίωξις τῆς συναλλαγματικῆς πολιτικῆς ἐξηκολούθησε νὰ παραμένῃ κατὰ τὸ 1950 ἡ ἐπίτευξις μειώσεως τοῦ τεραστίου ἐλλείμματος πληρωμῶν, τὸ ὁποῖον, κατὰ προσωρινοὺς ὑπολογισμούς, ἀνέρχεται διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς 282 ἑκατ. δολλάρια.

'Εφ' ὅσον τὸ ἄνοιγμα τῶν ἐξωτερικῶν μας λογαριασμῶν παραμένει εἰς τοιαῦτα ἐπίπεδα, ἡ χώρα καθίσταται προφανῶς ἀνίκανος νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐπιτυχῶς οἱανδήποτε κατάστασιν νομισματικὴν ἢ οἰκονομικὴν διὰ τὰν ἰδίων αὐτῆς μέσων.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰς εἰσαγωγάς, ἡ συναλλαγματικὴ πολιτικὴ δὲν ἐπέτυχεν οὐσιαστικῶς εἰς τὰς βασικὰς ἐπιδιώξεις της. Διότι, δὲν ἐξησφαλίσθη ἡ ποιοτικὰς ἐνδεδειγμένη διάθεσις συναλλάγματος ὥστε, ἀποφευγομένης τῆς εἰσαγωγῆς εἰδῶν πολυτελείας, ἥτις δίδει μόνον τὴν ψευδαίσθησιν τῆς διωτικῆς εὐμαρείας, νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ εἰσαγωγὴ ἀγαθῶν μέχρι τοῦ ὁρίου, ὅπερ ἐπέβαλον ἀφ' ἑνὸς ἡ ἐξασφάλισις ἀνεκτοῦ ἐπιπέδου ζωῆς εἰς τὸν πληθυσμόν, ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς ἀγοραστικῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν προώθησιν τῶν ἐξαγωγῶν, ἡ συναλλαγματικὴ πολιτικὴ δὲν ἀπεδείχθη ἡ ἐνδεδειγμένη νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐπὶ ἴσης συναγωνιστικῆς βάσεως τοποθέτησιν τῶν ἐξαγωγίμων ἑλληνικῶν προϊόντων ἐν τῇ διεθνεῖ ἀγορᾷ καὶ τὴν ἐπαναπόκτησιν τῆς προπολεμικῆς ἢ διάνοιξιν νέων διεξόδων διὰ τὸ ἐξαγωγικόν μας ἐμπόριον. Ὡς ἐκ τούτου ἀπεφασίσθη ἡ ὑποστήριξις τῶν ἐξαγωγῶν διὰ τεχνητῶν μέσων: διὰ τῆς πριμοδοτήσεως ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ διὰ τῆς συνάψεως ἐμπορικῶν συμφωνιῶν, σημαντικωτέραν τῶν ὁποίων ἀπετέλεσεν ἡ συμφωνία Παπανδρέου — Ἔρχαρτ, ἥτις δημιουργεῖ εὐνοϊκὴν προοπτικὴν διὰ τὴν ἐπανάκτησιν τῆς γερμανικῆς ἀγορᾶς.

Τὸ πρόβλημα τοῦ καθορισμοῦ συναλλαγματικῆς ἰσοτιμίας ἀνταποκριτομένης πρὸς τὰς οἰκονομικὰς συνθήκας, ἥτις ὄχι μόνον τὰς ἐξαγωγὰς ἤθελεν ἐνισχύσῃ, ἀλλὰ καὶ τοὺς λοιποὺς συναλλαγματικοὺς πόρους ἤθελε προσελκύσῃ, δὲν εἶναι ἁπλοῦν ζήτημα μετακινήσεως τῆς τιμῆς συναλλάγματος, καθὸ ἐξαρτώμενον ἀπὸ πλείστα αἴτια κείμενα ἐντὸς τῆς χώρας καὶ ἐκτὸς αὐτῆς.

Ἐθεωρήσαμεν πάντοτε οἰκονομικῶς σκόπιμον ὅπως ἀποφεύγωνται κατὰ τὸ δυνατὸν αἱ παρεκκλίσεις ἐκ μιᾶς ἐνιαίας συναλλαγματικῆς τιμῆς, παρεκκλίσεις, αἵτινες ἐμφανίζουν ἀνάγλυφον τὴν νοσηρότητα καὶ τὰς ἀδυναμίας μιᾶς οἰκονομίας.

Ἔναντι ὅμως τῆς σημερινῆς γοργῆς συναλλαγματικῆς ἐξαντλήσεως τοῦ τόπου, δὲν νομίζομεν, ὅτι πρέπει νὰ ἀπορρίπτωνται προτεινόμεναι καὶ ἄλλαι μέθοδοι πρὸς ἐμπλουτισμὸν τοῦ συναλλαγματικοῦ μας ἀποθέματος. Ἀρκεῖ μόνον ἡ ἐκλογὴ καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν μεθόδων τούτων ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομικὴν πολιτικήν, νὰ πραγματοποιηθοῦν κατὰ τρόπον παρακάμπτοντα ἀποτελεσματικώτερον τοὺς εἰς οἱανδήποτε σύστημα, ὑπὸ κατάστασιν συναλλαγματικῆς ἀνεπαρκείας, ἐνδημοῦντας κινδύνους διὰ τὴν νομισματικήν μας σταθερότητα.

Καὶ ἤδη θέτομεν ὑπὸ τὴν κρίσιν ὑμῶν τὸν 'Ισολογισμὸν τῆς ληξάσης χρήσεως 1950 μετὰ τῶν γενικῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεών μας.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ: Αὗται, ἀνερχόμεναι ἐν τέλει 1949 εἰς 640.593 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἐξίχθησαν ἐν τέλει 1950 εἰς 730.856 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἤτοι ἐνεφάνισαν αὔξησιν 90.263 ἑκατομμυρίων, ἀντιστοιχοῦσαν εἰς ποσοστὸν περίπου 14%. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου 697.027 ἑκατομμύρια ἦσαν καταθέσεις εἰς δραχμάς. Ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ σύνολον τῶν παρὰ τοῖς λοιποῖς πιστωτικοῖς ὀργανισμοῖς καταθέσεων εἰς δραχμὰς ἀνήρχετο τῇ 30ῇ Δεκεμβρίου 1950 εἰς δραχμὰς 836.473 ἑκατομμύρια, αἱ παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ Τραπέζῃ καταθέσεις κατὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην ἀντεπροσώπευον τὰ 45,45% τοῦ συνόλου τῶν καταθέσεων ἐσωτερικοῦ, ἔναντι ποσοστοῦ 51,19% τῇ 31 Δεκεμβρίου 1949. Ἡ μείωσις τοῦ ποσοστοῦ ἀναλογίας τῆς ἡμετέρας Τραπέζης ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν καταθέσεων παρὰ Τραπέζαις καὶ λοιποῖς πιστωτικοῖς ὀργανισμοῖς ὀφείλεται εἰς τὸν ἐνταθέντα κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος συναγωνισμὸν τῶν Τραπεζῶν πρὸς προσέλκυσιν καταθέσεων διὰ τῆς παροχῆς ὑψηλοτέρων ἐπιτοκίων, τακτικὴν τὴν ὁποίαν ἡ Τράπεζα ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ.

Ἐκ τῶν ὑφισταμένων τῇ 30ῇ Δεκεμβρίου 1950 παρὰ Τραπέζαις καταθέσεων τὸ μεγαλύτερον μέρος ἐξηκολούθει ν' ἀντιπροσωπεύῃ καταθέσεις Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ διαφόρων 'Οργανισμῶν εἰς τρόπον, ὥστε ἡ ἰδιωτικὴ ἀποταμίευσις νὰ ἐμφανίζεται πάντοτε λίαν περιωρισμένη καὶ νὰ ἐξελίσσηται μὲ βραδύτατον ρυθμὸν. Τοῦτο, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει ἡμῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐλέχθη, ὀφείλεται κατὰ κύριον λόγον εἰς τὸ μειωμένον διοτικὸν ἐπίπεδον καὶ εἰς τὴν δυσπιστίαν πρὸς τὴν δραχμὴν, ἐπιταθεῖσαν ἐσχάτως ὡς ἐκ τῆς ἐπιδεινώσεως τῆς διεθνοῦς καταστάσεως.

Τῇ 30ῇ Δεκεμβρίου 1950 ἐδημοσιεύθη ὁ ὑπ' ἀριθ. 1611 'Αναγκαστικὸς Νόμος, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἀπὸ τῆς 1ης 'Ιανουαρίου 1951 πάντα τὰ ἐπενδυόμενα ὑπὸ μορφὴν ἐντόκου καταθέσεως κεφάλαια τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὡς καὶ τῶν 'Ασφαλιστικῶν Ταμείων Δημοσίου ἢ ,Ἰδιωτικοῦ Δικαίου παρακατατίθενται παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς 'Ελλάδος, ἥτις θέλει ἐνεργεῖ ὡς Διαχειριστικὸν "Οργανον.

Συνεπείᾳ τούτου ἀπὸ τῆς 1ης 'Ιανουαρίου ἐ. ἔ. τὰ πρὸς ἐπένδυσιν κεφάλαια τῶν ἀνωτέρω Νομικῶν Προσώπων περιέρχονται εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς 'Ελλάδος.

Δι' ἄλλης ἐν τούτοις διατάξεως τοῦ Νόμου ἡ Τράπεζα τῆς 'Ελλάδος ὑποχρεοῦται νὰ ἐπενδύῃ τὰ κεφάλαια ταῦτα εἰς ἐντόκους καταθέσεις παρὰ Τραπέζαις ἢ Τραπεζικοῖς 'Οργανισμοῖς χρησιμοποιουμένας ὑπὸ τούτων πρὸς χρηματοδότησιν τῆς γεωργίας, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας.

Ὡς πρώτην ἐφαρμογὴν ὁ Νόμος ὁρίζει, ὅτι ἐκ τῶν μετενεχθησομένων εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς 'Ελλάδος ὑπὸ τῶν Τραπεζῶν ἢ Τραπεζικῶν 'Οργανισμῶν καταθέσεων παρ' αὐτοῖς τῶν Νομικῶν κατὰ τ' ἄνω Προσώπων τῇ 31ῃ Δεκεμβρίου 1950, ἡ Τράπεζα τῆς 'Ελλάδος θέλει μεταφέρει εἰς πίστωσιν τῶν οἰκείων Τραπεζῶν ἢ Τραπεζικῶν ,Οργανισμῶν ποσὰ ἴσα πρὸς τὰς καταθέσεις τῶν Νομικῶν Προσώπων παρ' ἑκάστῃ τῶν ἐν λόγῳ Τραπεζῶν ἢ Τραπεζικῶν 'Οργανισμῶν κατὰ τὴν 30ὴν 'Ιουνίου 1950, ἀποτελοῦντα κατάθεσιν τῆς Τραπέζης τῆς 'Ελλάδος παρ' ἑκάστῃ τῶν Τραπεζῶν ἢ Τραπεζικῶν 'Οργανισμῶν, ἐφ' ἧς καταβάλλεται ὁ ἑκάστοτε καθοριζόμενος δι' ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς 'Επιτροπῆς τόκος.

Διὰ μεταγενεστέρας ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς 'Επιτροπῆς ἀπὸ 14ης Φεβρουαρίου 1951 ὡρίσθη ὁ τρόπος κατανομῆς μεταξὺ τῶν Τραπεζῶν τῆς μεταξὺ 30ῆς 'Ιουνίου 1950 καὶ 31ης Δεκεμβρίου 1950 ἐπιθούσης αὐξήσεως τῶν καταθέσεων τῶν Νομικῶν Προσώπων ὡς καὶ τῶν εἰς τὸ μέλλον νέων ἐπενδυομένων ὑπὸ μορφὴν ἐντόκου καταθέσεως παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς 'Ελλάδος κεφαλαίων αὐτῶν, τιθεμένης ὡς βάσεως κατανομῆς τοῦ ποσοῦ τῶν κεφαλαίων ἐκάστης Τραπέζης, μετοχικοῦ καὶ ἀποθεματικόν.

Βάσει τῆς ἀναλογίας ταύτης, εἰς τὴν ἡμετέραν Τράπεζαν θὰ περιέρχηται ποσὸν κατὰ τι μικρότερον τῶν 2)3 τῶν κεφαλαίων τῶν Νομικῶν Προσώπων.

Ὡς ἐκ τούτου δὲν θέλομεν ὑποστῆ μείωσιν τῶν παρ' ἡμῖν ἤδη ὑφισταμένων καταθέσεων Ν.Π.Δ.Δ. Ἀντιθέτως μάλιστα πρέπει νὰ προσδοκῶμεν καὶ αὔξησιν τούτων ἐὰν ἐπικρατήσουν ἀνάλογα κριτήρια διὰ τὸ μέλλον.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΙΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος παραλλήλως πρὸς τὰ ἐκ καταθέσεων ποριοθέντα κεφάλαια ἡ ἡμετέρα Τράπεζα ἐχρηματοδοτήθη καὶ ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς 'Ελλάδος πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ 'Εμπορίου, Βιομηχανίας καὶ λοιπῶν πλουτοπαραγωγικῶν κλάδων τῆς Χώρας, τοῦ ὑπολοίπου τῆς χρηματοδοτήσεως ἐνεληθόντος τῇ 30ῇ Δεκεμβρίου 1950 εἰς 560.142 ἑκατομμ. Ἔναντι 386.491 ἑκατομμ. ἐν τέλει τοῦ προηγουμένου ἔτους. 'Επίσης ἐχορηγήθησαν ἡμῖν ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς 'Ελλάδος καὶ προσωρινὰ δάνεια εἰς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα δι' ἐργασίας εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

Ἡ μικρὰ σχετικῶς αὔξησις τῶν καταθέσεων μας καὶ ἡ ἐκ μέρους τῆς Τραπέζης τῆς 'Ελλάδος χρηματοδότησις ἡμῶν ἐπέτρεψαν εἰς ἡμᾶς νὰ αὐξήσωμεν τὰς ἐν γένει χορηγήσεις μας κατὰ ποσὸν 328.021 ἑκατομμ. Οὕτως αὗται ἀνῆλθον τῇ 30ῇ Δεκεμβρίου 1950 εἰς 1.381.168 ἑκατομμ. ἔνναντι δραχμῶν 1.053.087 ἑκατομμ., ἐν τέλει τοῦ προηγουμένου ἔτους.

Τὸ ποσὸν τῶν χορηγήσεών μας θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι ἔτι μεῖζον ἐὰν δὲν ἀπεστερούμεθα Ἰκανοῦ ποσοστοῦ τῶν καταθέσεών μας (25% ἐπὶ τῶν καταθέσεων Ν.Π.Δ.Δ. καὶ 12% ἐπὶ τῶν λοιπῶν), ὅπερ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς 'Επιτροπῆς, νὰ τηρῶμεν παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς 'Ελλάδος εἰς ὑποχρεωτικὴν κατάθεσιν ἀτόκως.

Ἡ κατὰ κατηγορίας ἀνάλυσις τῶν ἐμπορικῶν τοποθετήσεων εἶχεν ὡς ἀκολούθως ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1949, εἰς ἑκατομμύρια δραχμῶν:

	31 Δ)βρίου 1949	30 Δ)βρίου 1950	Διαφορὰ († ἢ —) τῇ 30 Δ)βρίου 1950
Προεξοφλήσεις καὶ ἀνοικτοὶ λογ)σμοὶ ἐπὶ προσωπικῇ ἀσφαλείᾳ	434.247	669.069	234.822
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λογ)σμοὶ ἐπ' ἐνεχύρῳ χρηματογράφων	4.635	4.127	508
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λογ)σμοὶ ἐπ' ἐνεχύρῳ ἐμπορευμάτων	614.205	707.972	93.767
	1.053.087	1.381.168	328.081

Ὡς καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν πεπραγμένων τοῦ προηγουμένου ἔτους ἐσημειώθη, ἡ ἡμετέρα Τράπεζα διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ 'Ελληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ταρπέζης τῆς 'Ελλάδος συμμετέσχεν εἰς τὴν διὰ λογαριασμὸν τοῦ 'Ελληνικοῦ Δημοσίου χορήγησιν δανείων ἀνασυγκροτήσεως ἐκ κεφαλαίων τῆς ,Αμερικανικῆς Βοηθείας.

Τὸ ποσὸν τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἐκ τῶν δανείων καταβολῶν ἀνήρχετο τῇ 30ῇ Δεκεμβρίου 1950 εἰς $ 4.855.206 λογιστικοῦ ἰσοτίμου δραχμῶν 24.276 ἑκατομμυρίων.

Αἱ ἀνεκκαθάριστοι ὠφέλειαι τῆς Τραπέζης κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀνῆλθον εἰς		Δρχ. 227